

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Strasbourg den 23.10.2012
COM(2012) 629 final

Vol. 1/2

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN

**TILL EUROPAPARLAMENTET, RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH
SOCIALA KOMMITTÉN OCH REGIONKOMMITTÉN**

Kommissionens arbetsprogram 2013

Det är absolut nödvändigt i dagens läge att ta itu med den ekonomiska krisen och få EU tillbaka på vägen mot hållbar tillväxt. Detta är den allra viktigaste uppgiften för dagens generation av européer. Vad som behövs är ett Europa som kan konkurrera i den globala ekonomin, omdanat för att kunna utnyttja framtida möjligheter. Detta kräver en stabil makroekonomisk miljö, vilket en verklig ekonomisk och monetär union kan ge. EU:s ekonomi måste förändras på ett genomgripande sätt som frigör de många starka sidor som EU kan bidra med i morgondagens ekonomi präglad av hög innovationsnivå och hög kompetensnivå. Detta kräver att företagsklimatet på den inre marknaden förändras, att hela den enorma potentialen hos de europeiska nätverken och it-revolutionen utnyttjas fullt ut, att de som i dag är utestängda från arbetsmarknaden får hjälp och nya färdigheter så att de också kan dra sitt strå till stacken och att man beaktar behovet av resurseffektivitet och de möjligheter som ett effektivt resursutnyttjande kan ge. Det är fråga om långsiktiga utmaningar som kräver samordnade insatser från alla samhällssektorer – men i samtliga fall är EU:s medverkan en förutsättning för framgång.

Därför efterlyste kommissionens ordförande José Manuel Barroso i sitt tal om tillståndet i unionen ett nytt tänkesätt i Europa – att vi drar slutsatsen av de utmaningar vi står inför i dag och som förändrar vår värld i grunden. Det kan inte finnas någon tillväxt utan reformer och det finns inget sätt för oss att möta våra problem om vi inte gör det tillsammans. Talet om tillståndet i unionen innehöll vittsyftande idéer om EU:s framtida utformning – en djup och verklig ekonomisk union, baserad på en politisk union. Denna vision måste omsättas i praktiken genom konkreta åtgärder om den ska kunna lösa den långvariga kris som håller EU och särskilt euroområdet i sitt grepp.

I arbetsprogrammet för 2013 presenteras en långsiktig vision av hur EU skulle kunna se ut på politiska nyckelområden, sammanfattas vad som saknas idag och förklaras hur kommissionen kommer att möta dessa utmaningar. Genom att prioritera rätt typ av initiativ kan EU bidra till att skapa tillväxt och sysselsättning och stegvis närma sig sin långsiktiga vision.

Kommissionen har redan lagt fram många olika slags tillväxtfrämjande förslag som nu är föremål för förhandlingar med medlagstiftarna. Om dessa åtgärder antas snabbt och genomförs fullständigt skulle det ge medborgare och investerare en viktig signal som skapar tillförsikt och blåsa nytt liv i den ekonomiska aktiviteten och stimulera till skapande av arbetstillfällen, som det råder så stort behov av. Detta skulle ge EU ett imponerande resultat att visa upp inför valet till Europaparlamentet i juni 2014. Under 2013 kommer kommissionen att ägna mycket arbete åt att genomföra åtgärder för att nå resultat som direkt visar på fördelarna med EU:s insatser. Efter de beslut om den fleråriga budgetramen som ska fattas före utgången av 2012 kommer kommissionen under 2013 att fokusera på att få allt klart så att initiativen kan genomföras snabbt, bland annat genom landsspecifika mandat för att se till att de prioriteringar som stöds genom EU-finansierade investeringar är tydligt inriktade på tillväxt och sysselsättning. Riktade investeringar understödda av en modern, reformvänlig EU-budget kan på ett avgörande sätt bidra till tillväxt, sysselsättning och konkurrenskraft.

Förslagen i detta arbetsprogram kommer att läggas fram under 2013 och första halvåret 2014, med hänsyn tagen till att den nuvarande mandatperioden löper ut. I avsnitten nedan belyses en del av de viktigaste åtgärderna för att visa hur kommissionen kommer att bidra till att fylla luckorna mellan målsättning och nuläge i EU. Bilaga I innehåller en mer detaljerad förteckning över de förslag som kommissionen avser att lägga fram 2013/2014.

Lägga rätt grund: på väg mot en verklig ekonomisk och monetär union

Målet

Europeiska unionens styrka ligger i att dess ekonomier är nära sammanflätade. Den inre marknaden och den gemensamma valutan har drivit på denna sammanflätning, och det integrerade ekonomiska beslutsfattande som pågår inom ramen för den europeiska planeringsterminen för våra ekonomier närmare varandra än någonsin tidigare. Krisen har emellertid visat att den inre marknaden för finansiella tjänster kan erbjuda finansiell stabilitet, ekonomisk tillväxt och sysselsättning endast om den kompletteras med en enda stark kontroll- och tillsynsmyndighet på EU-nivå. Nästa steg måste vara att fördjupa den ekonomiska och monetära unionen med en fullt fungerande bankunion och finanspolitisk union.

Vad är det som saknas i dag?

En verklig ekonomisk och monetär union kräver en heltäckande strategi för att den onda cirkeln av alltför stor skuldsättning inom den privata sektorn, en ohållbart stor offentlig skuld och en svag banksektor ska kunna brytas. EU saknar en övergripande ram som kan fylla luckorna i en fullt integrerad politik för finansiella tjänster, med en gemensam tillsynsmekanism för banker och en enda regelbok för reglering av samtliga finansinstitut. EU måste också komplettera och genomföra de effektivare mekanismer som föreslagits för att förebygga och korrigera en ohållbar finanspolitik och obalanser i ekonomin. Bättre samordning av skattepolitiken kommer också att ha avgörande betydelse. De framsteg som gjorts inom ramen för den europeiska planeringsterminen har inte heller nått sin fulla potential när det gäller att genomföra rekommendationer till strukturreformer i EU.

Den ekonomiska styrningen på EU-nivå är visserligen ännu inte fullständig, men den har redan stärkts rejält genom Europa 2020-strategin, den europeiska planeringsterminen och det sexdelade lagstiftningspaketet. Det brådskar med att nå enighet om det tvådelade lagstiftningspaketet för att vi ska komma vidare. Under 2013 kommer kommissionen att

- inleda den fjärde europeiska planeringsterminen genom den årliga tillväxtöversikten,
- följa upp den plan för en heltäckande och verklig ekonomisk och monetär union som den kommer att offentliggöra före utgången av 2012,
- föreslå kompletterande lagstiftning för att öka stabiliteten, insynen och konsumentskyddet inom den finansiella sektorn (till exempel om de systemriskerna som icke-banker och skuggbanker är förknippade med).

Den befintliga och den planerade lagstiftningen innebär tillsammans en grundläggande omstrukturering av EU:s finansiella system. Ett samförstånd om hur banktillsynen ska ordnas ger det europeiska finansiella systemet en mycket säkrare grund att stå på och fungerar som en språngbräda för ökad tillit. Under 2013 kommer många av de mer detaljerade reglerna i detta paket att genomföras. Detsamma gäller för sammanhållningspolitiken, där de viktigaste prioriteringar för tillväxtfrämjande åtgärder och strukturreformer som presenterats i den europeiska planeringsterminen kommer att ligga i centrum för nya nationella och regionala program och där fokus kommer att ligga på att slutföra de landsspecifika mandaten för nästa generation av strukturfonderna. Kommissionen kommer också att vidta åtgärder för att bekämpa skattebedrägerier och skatteflykt, bland annat i form av ett initiativ rörande

skatteparadis, vilket innebär att EU-dimensionen får betydelse för nationella insatser för att konsolidera de offentliga finanserna.

Stärka konkurrenskraften med hjälp av den inre marknaden och industripolitiken

Målet

Hållbar tillväxt och skapande av arbetstillfällen förutsätter en kombination av en stabil makroekonomisk miljö och förmåga att konkurrera i en global ekonomi. Europeiska unionen har starka sidor som kan ge den en konkurrensfördel tack vare en moderniserad social marknadsekonomi och hjälpa den att ta ledningen i den nya industriella revolutionen. Den inre marknaden och en rättvis konkurrens kan samverka med målinriktade investeringar och rätt inställning till entreprenörskap för att utnyttja möjligheterna till tillväxt genom ny teknik och innovation.

Vad är det som saknas i dag?

Den inre marknaden måste fortsätta att anpassa sig för att frigöra potentialen hos företag och konsumenter i ett gränslöst Europa. Den tekniska utvecklingen erbjuder enorma möjligheter, men måste åtföljas av nya strategier till exempel inom upphandling, standarder och immateriella rättigheter. EU behöver en långsiktig ram för energi- och klimatpolitiken så att investeringarna och politiken inriktas på att öka konkurrenskraften och hantera klimatförändringen. EU lider brist på innovation, och det finns hinder för att bygga upp nya marknader och investera i den teknik som kommer att ändra vårt sätt att leva. Dessutom finns det mer övergripande problem som gäller attityderna till entreprenörskap och företagsmisslyckanden. Dessutom behöver EU den rätta rättsliga ramen för att kunna utveckla Galileo i riktning mot ett kommersiellt utnyttjande. Problemet förvärras av svårigheterna, särskilt för små och medelstora företag, att få tillgång till finansiering i krisens efterdyningar och av onödiga kostnader på grund av administrativa bördor och effekten av en del omoderna offentliga förvaltningar. Dessutom förekommer det brister i genomförandet av den inre marknaden som hindrar oss från att dra full nytta av den.

I den nya inre marknadsakten II anges 12 konkreta prioriterade åtgärder som ska ge ny stimulans åt den inre marknaden med hjälp av fyra pådrivande faktorer: nätverk, rörlighet, sammanhållning och den digitala ekonomin¹. Som uppföljning av sitt meddelande från 2012 om en ny industripolitik² kommer kommissionen att förutsättningslöst granska den inre marknaden för produkter, som står för 75 % av handeln inom EU. Dessa åtgärder bygger vidare på de prioriterade åtgärderna i den inre marknads första etapp³, som måste antas i brådskande ordning. Kommissionen kommer att samarbeta intensivt med medlagstiftarna under 2013 för att förverkliga förslagen och få dem effektivt genomförda. De viktigaste förslagen gäller följande:

- Initiativ för att anpassa regler och minska kostnaderna för att följa mervärdesskattereglerna genom en enda deklARATION.
- Ett lagförslag om att göra e-fakturerings obligatorisk vid offentlig upphandling kommer att underlätta samverkan mellan företag och myndigheter, sänka kostnaderna och fungera som pilotprojekt för andra sektorer.

¹ KOM(2012) 573, 3.10.2012.

² KOM(2012) 582, 10.10.2012.

³ KOM(2011) 206, 13.4.2011.

- Initiativ för att uppdatera och förenkla reglerna för omsättning av produkter på den inre marknaden, identifiera brister som fortfarande hindrar en fri omsättning och intensifiera arbetet med standarder, certifiering och märkning.
- Som ett led i initiativet Horisont 2020 under 2013 lägga fram förslag om att lansera och utveckla ett antal stora offentlig-privata partnerskap där syftet är att kombinera privata och offentliga investeringar med EU:s budget som ett led i ett gemensamt förhållningssätt till strategiska sektorer såsom läkemedel, flygledning och nanoteknik, vilket frigör ca 9–10 miljarder euro i nya investeringar.
- Initiativ på området energiteknik och energiinnovation som ska ge ett hållbart, säkert och konkurrenskraftigt energisystem.
- Förslag till en rad viktiga reformer för att modernisera det statliga stödet.
- Modernisera vårt synsätt när det gäller immateriella rättigheter så att det är effektivt och konsumentvänligt i en digital värld.

Energieffektivitet är en nyckel till konkurrenskraft. Kommissionen kommer att stärka sitt samarbete med medlemsstaterna för att genomföra direktivet om energieffektivitet samt lagstiftningen om energimärkning och ekodesign. Genomförandet av strategin för viktig möjliggörande teknik blir också en viktig hävstång för konkurrenskraften. Kommissionen kommer att fördjupa sitt arbete för att hjälpa små och medelstora företag att lösa sina finansieringsproblem och genomföra handlingsplanen för entreprenörskap. När den nya budgetperioden börjar 2014 blir det möjligt att få stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden och Cosmeprogrammet⁴. I samband med den nya programplaneringen för Europeiska socialfonden kommer särskild fokus att läggas på färdigheter som krävs för en lyckad övergång från skola till arbetsliv och för att öka anställbarheten.

Koppla samman för bättre konkurrens: vi bygger morgondagens nätverk i dag

Målet

En fullt integrerad och sammanlänkad europeisk inre marknad som omfattar telekommunikationer, energi och transporter är en förutsättning för konkurrenskraft, sysselsättning och tillväxt. En lättillgänglig, effektiv och säker nätinfrastuktur till överkomligt pris är ett krav om detta mål ska kunna nås. En snabbare övergång till en digital ekonomi gynnar alla sektorer tack vare ökad produktivitet, effektivitet och innovation. Europa måste ha toppmoderna digitala nätverk för att behålla och utveckla sin globala konkurrensposition, hantera den explosivt ökade användningen av internet och datautbytet och fullt ut utnyttja de effektivitetsvinster och innovativa tjänster som viktiga framsteg på onlineområdet möjliggör. På energiområdet kommer betydande investeringar i elnät och andra energinät att bidra till en säkrare, hållbarare och konkurrenskraftigare energiförsörjning. På transportområdet skulle en fullt integrerad inre marknad och effektivare nätverk som gör det lätt att byta mellan olika transportsätt medföra stora fördelar för enskilda och företag, även i stadsområden.

Vad är det som saknas i dag?

⁴ Program för företagens konkurrenskraft och små och medelstora företag 2014–2020.

Nationella strategier och en rad olika hinder motverkar konkurrenskraften och hindrar utnyttjande av nätverk på EU-nivå. Investeringar i projekt som ska utgöra hörnstenen i EU:s framtida välstånd främjas inte tillräckligt och hämmas av brister i regelverket. Detta hämmar också innovationspotentialen på områden som intelligenta nät och mätare samt intelligenta transporter. Bristande driftskompatibilitet ökar kostnaderna och hindrar uppkomsten av lika konkurrensvillkor. Luckor i regelverket avhåller företagen från att investera och försvagar konsumentförtroendet på centrala områden, t.ex. när det gäller betalningar. Brister i infrastrukturen medför extra kostnader och ineffektivitet till nackdel för energikonsumenterna, fördröjer en modernisering av logistiken och hindrar ett fullt utnyttjande av bredbandsnäten.

För att fortsätta att fylla i de länkar som saknas i 2013/2014 kommer kommissionen att lägga fram förslag om att

- modernisera transporterna och logistiken för att hjälpa företagen att spara tid och energi samt minska utsläppen genom förslag som gäller järnvägs- och godstransporter, godstrafik mellan EU-hamnar och det gemensamma europeiska luftrummet,
- avlägsna hindren för elektroniska betalningar,
- stödja investeringar i höghastighetsnät,
- förbättra bredbandstäckningen och bredbandskapaciteten genom att minska kostnaderna för bredbandsutbyggnad och frigöra bandbredd för trådlöst bredband.

Jämsides med sammanhållningspolitiken kommer fonden för ett sammanlänkat Europa⁵ att vara ett av EU:s mest konkreta bidrag för att undanröja hindren genom att stimulera infrastruktur. År 2013 bör anläggningen vara i drift och de viktigaste målsättningarna ha slagits fast. Under 2013 ska också projektobligationer tas i bruk för att mobilisera investeringar från den privata sektorn.

Detta går hand i hand med arbetet att konsolidera reglerna. Mer behöver göras för att uppnå ett verkligt europeiskt transportområde med europeiska regler: förslag om sammankoppling inom järnvägssektorn och snabbare genomförande av det gemensamma europeiska luftrummet bör prioriteras. På energiområdet måste den senaste liberaliseringsfasen på vägen mot ett fullbordande av den inre energimarknaden senast 2014 drivas igenom för att EU:s framtida energiförsörjning ska vara hållbar, konkurrenskraftig och säker. En ny ram för nationella insatser inom energisektorn kommer att vara en huvudangelägenhet för att se till att tillräckliga investeringar görs och att de marknadsinterventioner som görs är nödvändiga och proportionerliga.

Sysselsättning genom tillväxt: inkludering och kompetens

Målet

Genom sin förmåga att förena tillväxt och inkludering är vår sociala marknadsekonomi en av EU:s största tillgångar. I dag hotas emellertid EU:s ekonomi och samhälle allvarligt av hög arbetslöshet, ökad fattigdom och social utslagning, som riskerar att bli strukturella problem. EU-dimensionen måste utnyttjas för att hjälpa medlemsstaterna att begagna sig av alla

⁵ KOM(2011) 665, 19.10.2011.

möjligheter att hjälpa människor som söker arbete och komma till rätta med glappet mellan utbud och efterfrågan på arbetskraft. Detta börjar med en aktiv sysselsättningspolitik som hjälper människor att skaffa sig den rätta kompetensen så att de kan få ett arbete och som utnyttjar rörligheten till dess fulla potential. Målet bör vara att hitta innovativa sätt att höja utbildningsnivån och öka arbetsmarknadsdeltagandet. En ändamålsenlig och hållbar socialpolitik och mer tillgängliga sociala tjänster behövs för att främja social inkludering och förbättra möjligheterna att komma in på arbetsmarknaden. Den sysselsättningsskapande potentialen inom viktiga tillväxtsektorer, till exempel den gröna ekonomin, IKT-sektorn samt hälso- och sjukvårdssektorerna, måste utnyttjas fullt ut. För att de europeiska arbetsmarknaderna ska kunna behålla sin arbetskraft på längre sikt i ett åldrande samhälle måste de vara inkluderande och kunna mobilisera anställda i alla åldrar och på alla kvalifikationsnivåer.

Vad är det som saknas i dag?

Den omfattande arbetslösheten i Europa, särskilt bland ungdomar, ställer de offentliga arbetsförmedlingarna och arbetsgivarna inför en stor utmaning. För att öka anställbarheten är det avgörande att åter få fart på tillväxten, med hänsyn tagen till utsatta gruppers behov. Den sysselsättningsskapande potentialen inom t.ex. den gröna ekonomin, IKT-sektorn samt hälso- och sjukvårdssektorerna utnyttjas inte fullt ut. Utbildningssystemen håller inte jämna steg med de skiftande behoven på arbetsmarknaden, vilket orsakar brist på arbetskraft på nyckelområden som vetenskap, matematik och e-kompetens. Den högre utbildningen saknar ett tillräckligt samband med forsknings- och innovationsaktiviteter och det finns en tröghet i kapacitetsuppbyggnaden t.ex. på IKT-området, något som både skvallrar om och förstärker en brist på internationalisering. Det livslånga lärandet är ännu på utvecklingsstadiet och den offentliga politiken och företagets policy är ur fas med äldre arbetstagares behov av att förlänga sin yrkeskarriär. Svart arbete är ännu ett problem. Det sociala skyddet och de sociala investeringarna borde vara effektivare. I synnerhet för utsatta grupper är det svårt att komma in på eller återvända till arbetsmarknaden. Och problemet med att få kvalifikationer, dokumentation och kompetens erkända över gränserna i olika medlemsstater gör det svårt att utnyttja arbetskraftsrörlighetens fulla potential att fylla luckorna.

Att stödja medlemsstaternas politik på området sysselsättning och skapande av arbetstillfällen är en av de viktigaste prioriteringarna under den europeiska planeringsterminen. Kommissionen kommer under 2013 att fortsätta att samarbeta aktivt med medlemsstaterna och arbetsmarknadens parter, bland annat på grundval av de initiativ om ungdomsgaranti och praktiktjänstgöring som ska läggas fram senare i höst. För att fortsätta att fylla i de länkar som saknas i 2013/2014 kommer kommissionen att lägga fram förslag om att

- förbättra den offentliga arbetsförmedlingen och främja bildandet av nätverk mellan nationella arbetsförmedlingar,
- utnyttja sociala investeringar i tillväxt för alla genom vägledning om de politiska reformer som lyftes fram under den europeiska planeringsterminen, med stöd från EU-fonderna, till exempel Europeiska socialfonden,
- främja internationaliseringsarbetet inom den högre utbildningen för att förbereda européerna för en alltmer global, öppen och konkurrenspräglad arbetsmarknad.
- införa de rätta ramvillkoren för de institutioner som handlägger tjänstepensioner.

Hinder för rörlighet är en av de största förlorade möjligheterna på den inre marknaden. När översynen av direktivet om yrkeskvalifikationer⁶ väl har antagits och genomförts kommer det att vara ett viktigt steg i riktning mot ökad rörlighet: Man bör fortsätta arbetet med att undersöka och begränsa onödiga hinder för utövare av reglerade yrken att kunna arbeta i en annan medlemsstat.

Ett viktigt mål för 2013 är att utarbeta den nästa generationen av program inom ramen för Europeiska socialfonden för att garantera ett så snabbt och effektivt stöd som möjligt för en modernisering av arbetsmarknadspolitiken och politiken för social inkludering och stärka utbildningssystemen och systemen för livslångt lärande, för att se till att grupper som ungdomar och långtidsarbetslösa har den rätta kompetensen för framtidens arbetstillfällen. Många olika slags EU-program, till exempel Europeiska regionala utvecklingsfonden, Horisont 2020 och Erasmus för alla, kommer att bidra till detta mål.

Använda EU:s resurser effektivt för ökad konkurrenskraft

Målet

I arbetet med att förbättra dagens konkurrenskraft måste man ha sikten inställt på morgondagens konkurrenskraft. EU:s ekonomi har en outnyttjad potential att vara mer innovativ, produktiv och konkurrenskraftig och samtidigt förbruka mindre resurser och orsaka mindre skador på miljön. Mindre avfall bör produceras och mer återanvändas och återvinnas i linje med den praxis som tillämpas i de bäst presterande medlemsstaterna. Större resurseffektivitet skulle bidra till tillväxt, sysselsättning och ökad konkurrenskraft, lägre kostnader för företagen och betydande fördelar för hälsa och miljö, lägre utsläpp av växthusgaser, sänkta energikostnader och nya möjligheter till innovation och investeringar. Europeiska unionen har särskilt goda förutsättningar att tillföra denna politik det nödvändiga långsiktiga perspektivet.

Vad är det som saknas i dag?

Det europeiska samhället och den europeiska ekonomin utnyttjar ännu inte resurseffektivitetens fulla potential. En stor mängd återvinningsbart avfall antingen exporteras eller skickas till deponering. Planering och investeringar hämmas av att det saknas långsiktiga ramar, framförallt när det gäller en klimat- och energiram för tiden efter 2020, men också när det gäller en långsiktigt hållbar användning av viktiga resurser som luft, jord, energi, vatten, fisk och biomassa. Samtidigt kan sådana ramar stödja de innovationer som krävs för att utnyttja potentialen i övergången till en koldioxidsnål ekonomi till exempel på transport-, energi- och jordbruksområdet.

För att fortsätta att fylla i de länkar som saknas kommer kommissionen 2013/2014 att lägga fram förslag som har till syfte att

⁶ KOM(2011) 883 slutlig.

- ge ett långsiktigt perspektiv på hur EU ska gå vidare efter 2020-målen och fortsätta på vägen mot en koldioxidsnål ekonomi med hjälp av en övergripande ram för perioden fram till 2030,
- utarbeta en ny strategi för anpassning till klimatförändringarna för att förbättra Europas klimattålighet,
- se över avfallslagstiftningen och titta på hur nya marknader och bättre återvinning kan främja tillväxt,
- anpassa EU:s regelram för luftkvalitet.

Samtidigt kommer det slutliga genomförandet av den nya generationen av jordbruks- och fiskepolitiken och programmen för regional utveckling och landsbygdsutveckling att optimera möjligheterna att kombinera innovation och skapande av arbetstillfällen med fokus på hållbarhet. En resurseffektiv "blå ekonomi" kan bidra till att frigöra potentialen hos Europas maritima områden på ett tillväxtfrämjande sätt. Under 2013 inleds också den tredje fasen i EU:s system för handel med utsläppsrätter (2013–2020).

Bygga ett säkert och tryggt EU

Målet

EU måste skydda sina medborgare och deras rättigheter mot hot och utmaningar och undanröja ytterligare hinder för människors rörlighet i EU. Detta omfattar att bekämpa brottslighet och korruption, kontrollera EU:s yttre gränser och garantera respekt för rättsstatsprincipen och de grundläggande rättigheterna, med rätt balans mellan säkerhet och rörlighet. EU behöver också ett väl fungerande och effektivt rättsväsende som främjar tillväxt och entreprenörskap och lockar investerare. EU arbetar också proaktivt för att minska hälsoriskerna samt riskerna för livsmedels- och produktsäkerhet, kritiska infrastrukturer och katastrofer. Säker och hållbar användning av kärnenergi är ett viktigt element.

Vad är det som saknas i dag?

Hoten mot skydd och säkerhet förändras hela tiden och EU måste i sina insatser ta hänsyn till detta genom att använda teknik för att hantera livsmedels- och kärnenergisäkerheten genom att arbeta för möjligast snabba och effektiva katastrofinsatser och genom att fördjupa samarbetet i kampen mot brottslighetens allt större gränsöverskridande dimension. Områden som kampen mot finansiering av terrorism och gränsöverskridande olaglig vapenhandel kräver särskild uppmärksamhet. EU har ett särskilt ansvar för att skydda sina egna ekonomiska intressen mot bedrägeri och korruption, men saknar den kompletta institutionella ram som krävs. Ett ömsesidigt förtroende i frågor som gäller säkerhet, skydd och rättvisa måste byggas upp, men de nätverk och det utbyte som behövs för detta finns inte alltid.

Vaksamhet krävs också för att garantera ett fullständigt skydd för EU-medborgarnas grundläggande rättigheter. Om enskilda och företag ska kunna utnyttja sina rättigheter fullt ut måste de lätt kunna få sin sak prövad på lika villkor i alla länder i gränsöverskridande tvister.

Kommissionen kommer i sitt fortsatta arbete med att åtgärda bristerna att lägga fram förslag om att

- inrätta en europeisk åklagarmyndighet som ska bekämpa brott som påverkar EU:s budget och skydda EU:s ekonomiska intressen,
- bekämpa olaglig handel med skjutvapen,
- förbättra det rättsliga samarbetet både i straff- och civilrättsliga frågor,
- se över lagstiftningen om kärnsäkerhet och föreslå ny lagstiftning om försäkring och skadeståndsansvar på kärnenergiområdet,
- i rapporten om EU-medborgarskapet, under Europaåret för medborgarna 2013, granska vilka framsteg som gjorts för att se till att EU-medborgare lätt ska kunna utöva sina rättigheter och slå fast var insatser behövs i framtiden.

Kommissionen kommer också att genomföra en mängd viktiga initiativ för att främja en god cirkel av samarbete mellan nationella förvaltningar och rättssystem. Det pågående arbetet inom tillsynsmyndigheternas nätverk för konsumentskyddssamarbete är ett viktigt verktyg för det praktiska genomförandet. Både den första rapporten om insatserna mot korruption och den första rättsliga resultattavlan kommer att erbjuda nya verktyg som uppmuntrar identifiering och tillämpning av bästa praxis. Enighet om nya former för förvaltningen av Schengensamarbetet skulle också ge medlemsstaterna ett annat viktigt verktyg för att stärka

det ömsesidiga förtroendet i samband med gemensam gränskontroll. Arbetet med att förbättra tillämpningen av befintliga solidaritetsmekanismer på invandringsområdet kommer att fortsätta.

Öka vårt inflytande: EU som aktör på den globala arenan

Målet

EU:s intressen och engagemang för demokratiska värderingar, rättsstatsprincipen och de mänskliga rättigheterna är starkt beroende av vad som händer utanför EU:s gränser. Det är en prioritering för oss att främja våra värderingar både i vårt omedelbara grannskap och längre bort genom att bygga partnerskap med tredjeländer och finna multilaterala lösningar på gemensamma problem.

Kollektivt är EU världens största bidragsgivare på områdena utvecklingssamarbete, klimatfinansiering och humanitärt bistånd. EU är också världens största handelspartner. Om vi kan använda EU:s och medlemsstaternas resurser på ett effektivt och konsekvent sätt utanför EU:s gränser och föra samman de många olika instrument som står till buds kan vi få större vikt och inflytande i vår omgivning. Detta bidrar till tillväxt, stabilitet och demokrati och gör det möjligt att nå politiska mål till exempel när det gäller fattigdomsbekämpning, fred och säkerhet, klimatförändringar, miljö, transporter och energi och optimerar möjligheterna till internationellt samarbete bland annat på det vetenskapliga och tekniska området. Under året för Kroatiens anslutning till EU är utvidgningsprocessen och grannskapsstrategin fortsättningsvis viktiga verktyg i arbetet för att främja en positiv förändring i partnerländerna i EU:s omedelbara grannskap.

Vad är det som saknas i dag?

EU är redan en central aktör på den globala arenan, Men mer kan göras för att åstadkomma en verkligt enad linje där olika politikområden och instrument samverkar och förstärker varandra. Europeiska unionen bör dessutom titta närmare på hur den fullgör sina åtaganden, i synnerhet i samband med det stöd som ges till övergångsländer i EU:s grannskap.

Den yttre dimensionen ingår som en integrerad del i arbetet med att främja tillväxt och konkurrenskraft 2013 och därefter. Som komplement till sina insatser på multilateral nivå driver EU en bilateral agenda på området handel och investeringar som är mer ambitiös än någonsin. Förhandlingar är nära att slutföras med viktiga partnerländer som Kanada, Singapore och Indien, och kommer förhoppningsvis snart att inledas med Japan. De slutliga rekommendationerna från EU-USA-högnivågruppen för tillväxt och sysselsättning kan också bana väg för förhandlingar om ett vittsyftande och heltäckande transatlantiskt partnerskap. Japan och Förenta staterna är så viktiga partner att framgångsrika förhandlingar som utmynnar i avtal med dessa två länder skulle öka EU:s BNP med 1–1½ % och skapa nästan en miljon arbetstillfällen. Sådana avtal skulle stödja en multilateral dialog om liberalisering och reglering och öppna nya marknader för europeiska produkter och tjänster. Diskussioner med andra partner om avtalens omfattning pågår för närvarande.

År 2013 kommer fokus särskilt att ligga på att konsolidera rättsstatsprincipen och placera den i centrum för utvidgningspolitiken, befästa den ekonomiska och finansiella stabiliteten och främja goda grannrelationer och ett närmare regionalt samarbete till exempel på handels-, energi- och transportområdet. Grannskapspolitiken ska fortsättningsvis vara centrerad kring ett incitamentbaserat synsätt, där EU:s stöd till reformer kopplas till klara och tydliga

framsteg med att bygga upp demokrati och respekt för de mänskliga rättigheterna. Prioriteringar för 2013 är djupgående och omfattande frihandelsområden, partnerskap för rörlighet och förenklade viseringsförfaranden.

EU har reagerat på de snabba förändringarna i grannländerna inom ramen för den reviderade europeiska grannskapspolitiken, som konsoliderar det östliga partnerskapet och lanserar ett partnerskap för demokrati och delat välstånd med grannländerna i söder. Vårt fokus när det gäller grannländerna i söder kommer under 2013 att ligga på genomförande och resultat, som ska uppnås med hjälp av innovativa sätt att mobilisera politiska och ekonomiska resurser till ömsesidig nytta.

I takt med att högnivåmötet om millennieutvecklingsmålen närmar sig 2015 arbetar EU med att fullgöra sina åtaganden om utvecklingsbistånd och eftersträvar särskilda mål för hållbar tillväxt och förmåga att klara krisen. EU fortsätter också att driva viktiga förhandlingar bl.a. för att nå ett nytt internationellt klimatavtal senast 2015. Samtidigt som den nya generationen av instrument för yttre åtgärder slutförs kommer 2013 att vara ett viktigt år för att garantera att EU:s nya utvecklingspolitiska inriktning – agendan för förändring⁷ – införlivas i våra förbindelser med våra partner, med ny fokus på god samhällsstyrning, inkluderande och hållbar tillväxt och investeringar i utvecklingsländerna. Under 2013 kommer ytterligare åtgärder att vidtas för att garantera en effektiv och snabb krishanteringskapacitet och för att utarbeta en övergripande strategi för att förebygga, hantera och lösa kriser.

För att fortsätta att fylla i de länkar som saknas i 2013/2014 kommer kommissionen att lägga fram förslag om

- förhandlingsdirektiv med tanke på heltäckande handels- och investeringsavtal med berörda partner, om allt förlöper väl i sonderingarna om avtalens omfattning och i de pågående preliminära diskussionerna,
- en samstämmig EU-ståndpunkt som bildar en ram för millennieutvecklingsmålen, utvecklingsagendan efter 2015 och Rio+20.

⁷ KOM(2011) 637, 13.10.2011.